

A MAGYAROK HÉT NEME ÉS HÉT ORSZÁGA (A magyar „törzsek” elhelyezkedése a Kárpát-medencében)

DÉNES JÓZSEF
(Szombathely, Savaria Múzeum)

Amióta ismertté vált VII. Konsztantinosz („Bíborbanszületett Konstantin”) bizánci császár közel egykorú tudósítása¹ a 10. századi „türk”-magyar geneákról (Nyék, Megyer, Kürtgyarmat, Tarján, Jenő, Kér, Keszi), foglalkoztatja korai történelmünk kutatóit ezeknek a helytelenül törzsnek nevezett egységeknek a területi elhelyezkedése. Ezt megelőzően csak a különböző krónikákban és Anonymus gestájában tükröződő magyar hagyományt ismerték, mely nem tudott törzsekről, hanem az egyes vezérek, fejedelmek szállásairól őrzött meg adatokat. Ez utóbbiak segítségével alkották meg többben is (Hóman Bálint², Kristó Gyula³ és mások) a honfoglalás utáni letelepedésről szóló elképzelésüket.

Az ún. törzsek meglétét – a Kárpát-medence magyar etnikum által kora-középkorban lakott részein – nagyjából egyenletes megoszlásban jelentkező helynevek⁴ igazolják. Kivételt képez ebből a szempontból Erdély, ahonnan feltűnően csekély számban⁵ ismerjük őket. Kezdetből fogva ezen helynevek földrajzi elhelyezkedéséből próbálták kikövetkeztetni az egyes „törzsek” területét. Először abból indultak ki, hogy egy-egy „törzset” ott kell keresnünk, ahol a legtöbb helyneve van. Miután ez a kísérlet meddőnek bizonyult, azzal az előfeltevéssel igyekeztek eredményre jutni, hogy egy-egy „törzs” ott telepedhetett meg, ahol hiányzik a helynévi nyoma. Tudniillik nem bírt volna megkülönböztető jelleggel, mondjuk a Nyék „törzs” területén egy falunak Nyék nevet adni. Noha az elképzelés jó, ez sem vezetett eredményre. Nincs olyan valamire való nagyságú területi egység, ahonnan egy „törzs” neve teljesen hiányozna. Ilyenképpen a kutatás zsákutcába jutott, amiből újabb magyarázati lehetőség felvetésével próbált kijutni. Eszerint a 10. század végi keresztény államszervezés során – Géza nagyfejedelem és I. (Szent) István király – telepítették volna össze-vissza a régi „törzsi” tudatot hordozó elemeket és tették ilyen módon lehetetlenné a korábbi rendszer továbbélését.⁶

¹ Moravcsik Gyula 1984. 46-47.

² Hóman Bálint 1912. 114-159.

³ Kristó Gyula 1980. 441-467.

⁴ Sándorfi György 1989. 5-80.

⁵ Az általunk ismert 258-ból mindössze 4 helynév esik Erdély területére

⁶ A teljes kérdéskör mérvadó áttekintését lásd: Györffy György 1984. 605-634., 1631-1636.

Legutóbb Sándorfi György vizsgálta meg korszerű statisztikai módszerek alkalmazásával – többek között – a „törzsi” helynevek szóródását. Arra a megállapításra jutott, hogy az egyes „törzsek” *eredetileg sem lehettek területi egységek*, vagyis szerinte „hibás ... minden olyan kísérlet, amely egységes törzsi megtelepedést feltételezve, a teljes Kárpát-medencét különböző törzsi területekre felosztva, azok bomlásából vezeti le törzsi helyneveink keletkezését.”⁷

Miután az eddigi kísérletek egytől-egyig csődöt mondtak, nyilvánvalóan más úton kell keresnünk a megoldást.

A hét nem

Már maga VII. Konsztantinosz császár is geneákat, azaz nemzetségeket sorol fel számunkra felbecsülhetetlen értékű művében.⁸ Tudósításának idején, a 10. század közepén még létezett az általa felsorolt 7 „türk” és 1 „kabar” genea, valamennyinek élén 1-1 fejedelem, „vajda” állt. Igaz, „*a türköknek ez a nyolc törzse nem engedelmeskedik a maga fejedelmeinek, de megegyezésük van arra nézve, hogy a folyóknál, bármely részen üt ki a háború, teljes odaadással és buzgalommal együtt harcolnak*”⁹ (kiemelés tőlem – D. J.). Vagyis a genea (nem, nemzetség) olyan egység, amely csak háború esetén funkcionál, legalábbis ez a szerepe elsődleges. Tehát a rekonstruálandó 10. századi magyar rendszerhez analógiát kell keresnünk.

Németh Gyula, majd Bodor György és Györffy György kutatásainak köszönhetően kielégítő részletességgel ismerjük a székelyek ősi nemzetségi szervezetét. Németh Gyulától¹⁰ származik az a megállapítás, hogy a székelység egy mesterségesen szervezett – szerinte oguz mintára létrehozott – nép, minden bizonnyal egy („tartomány” értelemben vett) törzsi egység. Ez 6 nemből és nemenként 4-4 ágból állt, vagyis összesen 24 ág képezte a székelység tisztségviselő, katonáskodó rétegét. Bodor György¹¹ okleveles adatok alapján részletesen is megvilágította az egészen 1562-ig tovább élő rendszer működését. Ennek lényegét abban foglalhatjuk össze, hogy *a nemek és ágak nem területi egységek voltak*. A „vérségi”, nemek-ágak szerinti és a területi („szék”) szervezet egymástól független volt, mindkettő lefedte a székelyek által lakott terület egészét. Mind a 6 nem ill. 24 ág jelen volt minden területi egységben. Györffy György¹² felfogása szerint 1-1 nem eredetileg – még a székelyek feltételezett előző lakóhelyén – megfelelhetett 1-1 területi egységnek és a „keveredés” az áttelepülés következtében alakult volna ki. Ezt ugyan nem osztjuk (ilyen egyenletes „keveredést” nem lehet elképzelni!), de valóban megállapítható, hogy a régebbi időkben 6 területi egység („szék”) volt a Székelyföldön (a hetediket, Aranyosszéket csak 1260 után hoz-

---

⁷ Sándorfi György 1989. 12.

⁸ Moravcsik Gyula 1984. 46-47.

⁹ Moravcsik Gyula 1984. 48.

¹⁰ Németh Gyula 1935. 129-156.

¹¹ Bodor György 1983. 281-305.

¹² Györffy György 1990. 76.

ták létre¹³ a kézdi székelyek egy részéből), ami számszerűen pontosan megfelel a 6 nemnek.

A Bodor György által közölt térképre¹⁴ tekintve, mely a nemek és ágak elhelyezkedését mutatja be Marosszék területén, azt látjuk, hogy térképi elhelyezkedésük kevertsége éppen olyan típusú, mint az ún. magyar törzsi helyneveké.¹⁵ Vagyis a különböző nemek és ágak egyaránt jelentkeznek a vizsgált terület legkülönfélébb részein. Nem lehet kimutatni olyan területi egységet, ahol bármelyik nem dominálna, de olyant sem ahol teljesen hiányozna valamelyik. Mindebből számunkra az a kézenfekvő következtetés adódik, hogy a 7 genea (Nyék, Megyer, Kürtgyarmat, Tarján, Jenő, Kér, Keszi) a „türk”-magyarok által elfoglalt Kárpát-medencei területen ugyanazt a szerepet játszotta, mint a Székelyföldön a 6 nem.

Két, eddig megfejthetetlennek tűnő kérdés is megoldódik ezáltal. Egyrésztől magyarázatot kap a „törzsi” helynevek elhelyezkedése, „keveredése”. Vagyis ugyanazt kell állítanunk, amit más megközelítés alapján Sándorfi György állapított meg, az egyes „törzsek” eredetileg sem lehettek területi egységek. Másrésztől rögtön magyarázhatóvá válik a „türk”-magyar geneák neveinek szinte teljes hiánya Erdélyben. Tudniillik ide nyilvánvalóan – mint az ellenséges besenyők közelsége miatt leginkább veszélyes helyre – a csatlakozott kabarok törzse telepedhetett (akiknél a „türk” geneák szerepét, Konsztantinosz által említett 3 geneájuk játszotta). Megjegyzem, más úton, de ugyanerre az eredményre jutott Vékony Gábor¹⁶ az alsószentmihályfalvi kazár nyelvű felirat megfejtése kapcsán.

Ezek után természetesen újra kell gondolnunk a székely nemzetségi szervezet létrejöttét. A megszervezés időpontját, mint arra meggyőző érvekkel Györffy György rámutatott,¹⁷ feltétlenül a 10. század keresztény államszervezést megelőző időszakára kell tennünk. *Miért ne feltételeznénk, hogy az Árpádok vezette törzsszövetségi hatalom saját működési módja, saját létező szervezete mintájára szervezte meg és telepítette a határok közelébe a Kárpát-medencében talált, meghódolt, csatlakozott székelyeket.* Maguknak a „türk”-magyaroknak lehetett oguz minta szerinti szervezete (a türk-oguz kapcsolatok annyira szorosak, hogy a két „nép” részbeni azonosságára kell gondolnunk¹⁸). Tehát szó nincs arról, hogy a székelyeket valamiféle térben és időben is távoli oguz minta szerint szervezték volna meg. Azaz, nagy valószínűséggel a *honfoglaláskori magyar „törzsi” szervezet „kövületeként” értékelhetjük az ősi székely nemzetségi szervezetet.* Ebből – többek között – az következik, hogy a Nyéket, Megyert és társaikat „nem”-nek kell tekintenünk. VII. Konsztantinosz császártól tudjuk, hogy minden geneának-nemnek volt fejedelme, azonban csak háború esetén engedelmeskednek nekik. Hogy ezt is megérthessük, képet kell alkotnunk a területi kormányzás mikéntjéről.

---

¹³ Györffy György 1990. 29.

¹⁴ Bodor György 1983. 303.

¹⁵ Sándorfi György 1989. 1-7. térkép

¹⁶ Vékony Gábor 1987. 378-384.

¹⁷ Györffy György 1990. 24.

¹⁸ Ligeti Lajos 1986. 321-339.

A hét ország

Több jó adatunk is van a különböző „nomád” népek területek, tartományok szerinti megoszlásáról.¹⁹ Hogy egy térben és időben közeli példát említsünk, ismerjük a besenyő „tartományok” elhelyezkedését. A besenyő „törzseket” egyébként szintén „genea”-ként említi Bíborbanszületett Konstantin.²⁰ Figyelemre méltó, hogy a besenyőknél is – a székelyekhez hasonlóan – megegyezik a geneák-nemek és a „tartományok” száma. Eltérés abban mutatkozik, hogy míg a besenyő törzsszövetségénél azonos a geneák és „tartományok” elnevezése, addig a székelyeknél nem.

Magyarország körülhatárolt területtel rendelkező megyéi a 11. sz. első felében:

1. Arad	13. Doboka	25. Krassó	37. Temes
2. Bács	14. Esztergom	26. Kraszna	38. Tolna
3. Baranya	15. Fehér	27. Küküllő	39. Torda ⁴⁰ . Trencsén
4. Bars	16. Fejér	28. Moson	41. Újvár
5. Békés	17. Gömör	29. Nógrád	42. Ung
6. Bihar	18. Győr	30. Nyitra	43. Valkó
7. Bodrog	19. Hont	31. Pozsony	44. Vas
8. Bolgyán	20. Hunyad	32. Somogy	45. Veszprém
9. Borsod	21. Keve	33. Sopron	46. Visegrád (Pest)
10. Borsova	22. Kolon (Zala)	34. Szabolcs	47. Zaránd
11. Csanád	23. Kolozs	35. Szatmár	48. Zemplén
12. Csongrád	24. Komárom	36. Szolnok	

Megjegyzés: a pontok a megyék ispáni központ várát jelölik (Heves az újvári, Dészvár pedig a szolnoki ispán igazgatása alá rendelt különálló terület igazgatási székhelye).(I. térkép)

A megyék lehetséges 6-os csoportjai

I. Esztergom Fejér Kolon (Zala) Somogy Veszprém Visegrád (Pest)	II. Győr Komárom Moson Pozsony Sopron Vas	III. Bács Baranya Bodrog Bolgyán Tolna Valkó	IV. Bars Gömör Hont Nógrád Nyitra Trencsén
V. Borsod Borsova Szabolcs Újvár Ung Zemplén	VI. Békés Bihar Kraszna Szatmár Szolnok Zaránd	VII. Arad Csanád Csongrád Keve Krassó Temes	VIII. Doboka Fehér Hunyad Kolozs Küküllő Torda

¹⁹ Györffy György 1986. 113., 207.

²⁰ Moravcsik Gyula 1984. 41.

Hogy a kabarokkal együtt 8 „ törzsből” álló magyar törzsszövetségnél is számolnunk kell valami hasonlóval, jól jelzi népmeséink „hetedhét országán” és az „ország” szó pusztá etimológiáján (t.i. egy úr által kormányzott terület) túl például az is, hogy még Anonymus sem tudta másképp elképzelni a honfoglaláskori Magyarországot, mint tartományszerű dukátusok (vezérek által kormányzott területek) együttesét.²¹

Mivel a székelységet, mint egy törzset is értelmezhetjük, annak belső tagoltságát egy törzs (a nép körülhatárolt területén élő része) felépítésével azonosíthatjuk. Eszerint tehát minden egyes törzs 6 nemzetségből kellett álljon. Miután a törzs fogalmát egy nagyobb körülhatárolt területen élő néprésszel azonosítottuk, az „ország” szinonimájaként használjuk (ilyen értelemben beszélünk törzsszövetségről is, tehát ez utóbbi alatt a hét – ill. a kabarok fejedelmével együtt nyolc – úr által kormányzott területen élő népet értjük). A törzs 6 nemzetségének területét aligha azonosíthatjuk mással, mint a megyével. Vagyis minden egyes törzs 6 korai megye területén kellett megszálljon. Nem véletlen tehát, hogy éppen 48-ra tehető a Szent István korában fennállott megyék száma.²² Figyelembe véve a 11. század eleji egyházmegyék, az Anonymus által elképzelt dukátusok területét éppúgy mint a hegy- és vízrajzi, közlekedési viszonyokat, megkíséreljük felvázolni a megyék hatos csoportjait, a feltételezhető 10. századi országokat.

A székely analógia alapján felmerül az a lehetőség is, hogy a 6 megyéből álló országokat két 3-3 megyéből álló kerületre tagolhatnánk, ugyanis a székelyek eredeti 6 széke világosan két hármass csoportra oszlik (Maros-, Udvarhely-, Csíkszék = „telegdi székelyek”; Sepsi-, Orbai-, Kézdiszék = „Háromszék”).

Összegezve tehát eddigi következtetéseinket, úgy gondoljuk minden nemnek (ún. „vérségi”, valójában hadi funkciójú szervezetnek) és minden országnak (körülhatárolt területen élő, 6 területi alegységből álló törzsnek) volt vezére (fejedelme, vajdája, ura – ahogy tetszik). Minden egyes vezér egyszerre, egy személyben volt egy „nem” ill. egy „ország” feje. Vagyis legfeljebb olyan értelemben beszélhetünk a Nyék, Megyer, Kürtgyarmat, Tarján, Jenő, Kér, Keszi „törzs”-ről (ország értelemben), ha a besenyő párhuzam alapján feltételezzük, az egyes „tartományokat” a geneákról-nemekről nevezték el, ill. természetesen az a vezér, amelyik mondjuk a Tarján nem élén állt, területi hatalmat is gyakorolt egy 6 későbbi megyéből álló ország felett, ilyen módon az általa kormányzott területet tarthatták a Tarján nem országának. Eképpen minden nem tagjai „otthon voltak” egy-egy országban, de jelen voltak, mint egy területen kívüli „mozgósítási rendszer” részei mind a 6 többi országban.

Miután egy korábbi írásunkban²³ azt fejtettük ki, hogy a magyar „törzs” és vezérenévsorok rang és előkelőség szerinti felsorolások és ennek alapján megállapítottuk a „törzsek”-nemek és vezérek közti kapcsolatot, a besenyő analógia segítségével (t.i. ismerjük a besenyők földrajzi elhelyezkedését; a besenyők éppúgy 8 „törzs”-ből álltak, melyek felsorolása szintén rangsor; ugyanazon a területen helyezkedtek el, ahol korábban a magyarok) felvázolhatjuk a magyar törzsek, vagyis a vezérek által uralt országok egymáshoz viszonyított helyzetét, azonosíthatjuk az egyes vezérek országait, a Kárpát-medence teljes területének elfoglalását követően körülhatárolt területeket

²¹ Györffy György 1988. 67-100.

²² Dénes József 1990. 507-512.

²³ Dénes József 1988. 1040-1045.

(894-900 között az egész törzsszövetség az V-VI-VII-VIII-as területeken tartózkodott).

A 900. évre feltételezett elhelyezkedés az alábbi:

Árpád - Nyék nem	= I. terület
Kurszán - Megyer nem	= VI. terület
Huba - Kürtgyarmat nem	= II. terület
Ond - Tarján nem	= VII. terület
Szabolcs - Jenő nem	= III. terület
Lád (?) - Kér nem	= V. terület
Tétény - Keszi nem	= IV. terület

Ez természetesen egy, a továbbiakban gyakran változó állapot. A vezérek helyneveinek és a tőlük leszármazó nemzetségek birtokviszonyainak részletes elemzése alapján lehet majd csak megkísérteni egy mégoly nagyvonalú kép felvázolását a hét ország 10. századi viszonyairól.

Részletesen feldolgoztuk a hét magyar nem és a hozzájuk kapcsolódó vezérek, fejedelmek helyneveit. Mindezt, terjedelmi okokból másutt szándékozzuk részletesen közreadni. Most és itt csak két összesítő jellegű táblázatot mutatunk be. Az egyik a honfoglaló vezérek és a hét nem helynévi kapcsolatát szemlélteti, a másik pedig a vezérek, nemek és területek („ország”-ok) kapcsolatát ábrázolja. Úgy véljük *mindkét táblázat adatai megerősítik történeti, analógias alapon kialakult eredményünket.**

A honfoglaló vezérek és a 7 nem helyneveinek kapcsolata

	Árpád	Kurszán	Huba	Ond	Szabolcs	Lád	Tétény
Nyék	3	0	0	1	5	1	0
Megyer	1	4	2	1	2	2	1
Kürtgyarmat	0	0	2	1	2	1	1
Tarján	0	0	0	2	1	0	0
Jenő	0	0	0	0	2	0	0
Kér	1	0	1	1	3	2	0
Keszi	1	0	0	2	2	0	1

A nemek és legkorábbi vezérek helyneveinek megoszlása a területek között (%)

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Árpád nemzetsége – (Nyék, Jenő) (113)	25	12	18	5	12	18	9	1
Kurszán nemzetsége – (Megyer) (58)	26	10	14	12	9	22	2	5
Huba nemzetsége – (Kürtgyarmat) (44)	25	20	9	25	7	11	2	0
Ond nemzetsége – (Tarján) (57)	11	11	9	16	18	16	19	2
Lád nemzetsége – (Kér) (100)	23	8	15	6	21	13	6	8
Tétény nemzetsége – (Keszi) (59)	25	15	12	22	12	8	3	2

* Itt szeretnék köszönetet mondani munkámhoz nyújtott értékes segítségéért kollégáimnak, Molnár Gyöngyinek.

IRODALOM

Bodor György

1983 Az 1562 előtti székely nemzetségi szervezetről. Történelmi Szemle XXVI. 281-305.

Dénes József

1988 A honfoglaló magyarok vezérei és törzseik. Életünk XXVI. 1040-1045.

Dénes József

1990 Megjegyzések a vármegyék kialakulásához. Életünk XXVIII. 507-512.

Györffy György

1984 Magyarország története I/1-2. Előzmények és magyar történet 1242-ig. 577-650., 1624-1639.

Györffy György

1986 Julianus barát és Napkelet fölfedezése. Bp.

Györffy György

1988 Anonymus. Rejtély avagy történeti forrás? Bp.

Györffy György

1990 A magyarság keleti elemei. Bp.

Hóman Bálint

1912 A honfoglaló törzsek megtelepedése. Turul XXX.

Kristó Gyula

1980 Levedi törzsszövetségétől Szent István államáig. Bp.

Ligeti Lajos

1986 A magyar nyelv török kapcsolatai a honfoglalás előtt és az Árpád-korban. Bp.

Mesterházy Károly

1980 Nemzetségi szervezet és az osztályviszonyok kialakulása a honfoglaló magyarságnál.
Bp.

Moravcsik Gyula

1984 Az Árpád-kori magyar történet bizánci forrásai. Bp.

Németh Gyula

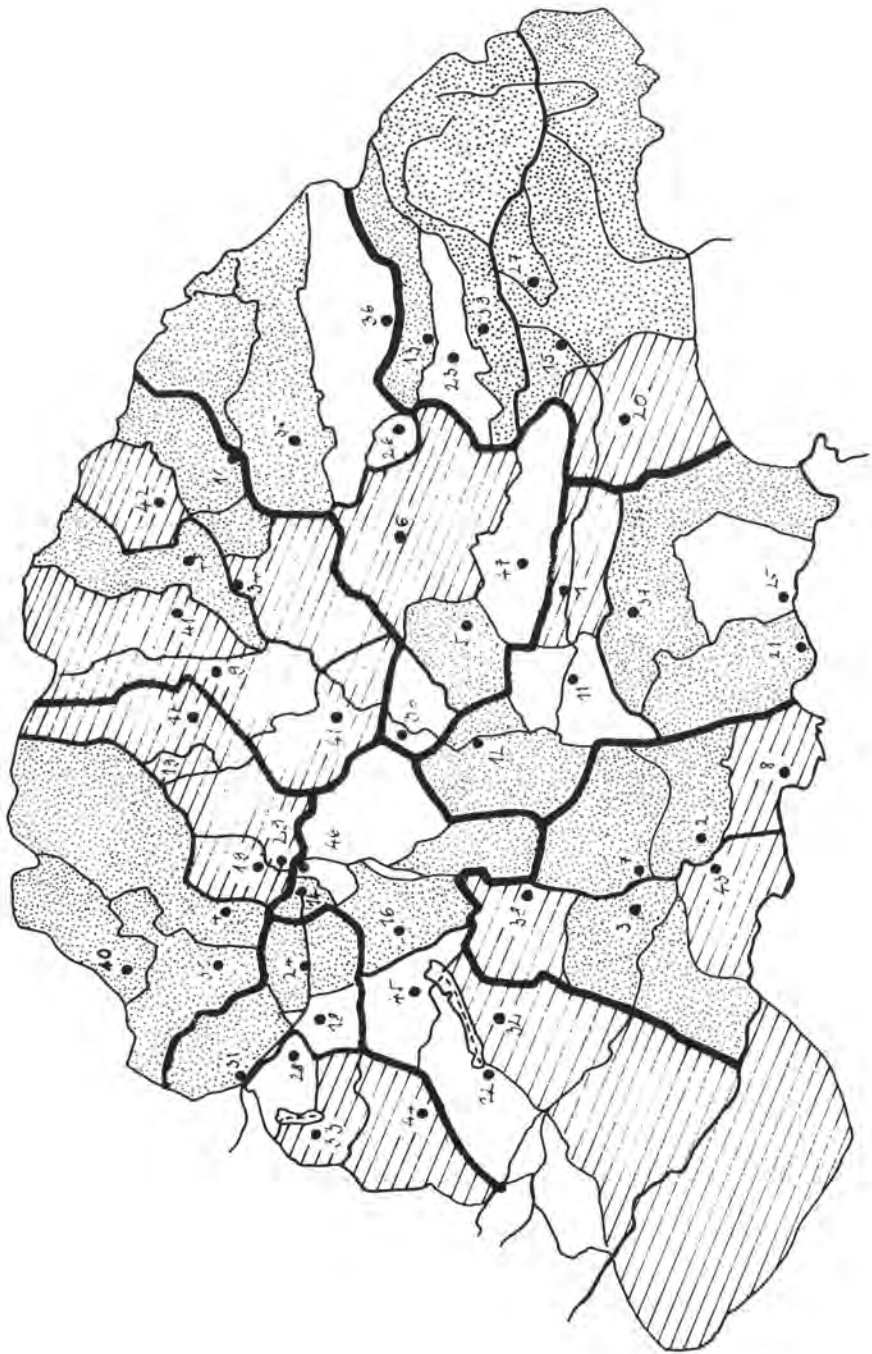
1935 A székelyek eredetének kérdése. Századok 69. évf. 129-156.

Sándorfi György

1989 Korai helyneveink vizsgálata. h.n. (Miskolc)

Vékony Gábor

1987 Egy kazár felirat a Kárpát-medencében. Életünk XXV. 378-384.

I. térkép

DIE 7 GESCHLECHTER UND 7 LÄNDER DER UNGARN
(Zur Ansiedlung der ungarischen „Stämme“ im Karpatenbecken)

Dénes József

Wie sich die von Konstantin aufgezählten sieben, bzw. mit den sich angeschlossenen Kabaren acht Stämme in der neuen Heimat ansiedelten, wie die Erscheinungsformen der Sippen und Stämme im 10. Jahrhundert überhaupt waren, wie die sich nach dem Jahr 1000 herauskristallisierende territoriale Organisation (die Komitaten und größere Verwaltungseinheiten) entstand, sind laute offene Fragen. Die ohne Zweifel niedrige Anzahl der vorhandenen schriftlichen Quelle bot bzw. bietet den unterschiedlichsten, einander vollkommen widersprechenden Auffassungen einen weiten Raum. Die Lage ist aber nicht immer hoffnungslos, da die alte Sippenorganisation der Sekler, die den Aufbau der ungarischen Stammesorganisation aus dem 10. Jahrhundert bis 1562 aufbewahrte, auch in ihren Details gut bekannt ist.

Diese auf Geschlechtern und Linien gegliederte, mit den territorialen Einheiten in eigenartiger Beziehung stehende Organisation wurde nach der Landnahme, aber noch vor der christlichen Staatsgründung künstlich ins Leben gerufen. Als Beispiel wurde offenbar die damals noch existierende Sippen- und Stammesorganisation genommen. Sie folgte abermals dem türkisch-oguzischen Muster, wobei der Stamm aus 6 Sippen, jede Sippe aus je 4 Linien besteht. Die Organisation ist von den territorialen Einheiten unabhängig. Trotzdem stimmte die Zahl der Geschlechter und die der Siedlungsgebieten ursprünglich überein. Daraus folgt, daß jeder der 8 Stämme, da ein Stamm aus 6 Sippen bestand, während der Eroberung des Karpatenbeckens Gebiete in Besitz nahm, die dann je 6 späteren Komitaten entsprachen. Deshalb ist die Anzahl der Komitaten aus der Regierungszeit Stephans des Heiligen gerade 48. Die ursprünglichen Stammesblöcke entsprechen größtenteils den Episkopatzen am Anfang des 11. Jahrhunderts und den von Anonymus erwähnten Dukanten. Die in den Ortsnamen erhalten gebliebenen Spuren der Fürsten- und Stammesnamen helfen die Funktionalität des Systemes auch in ihren Details zu erklären.

О времени обретения родины - расположение венгерских "племён"-
в Карпатском бассейне
Денеш Йожеф

Расположение на территории новой родины семи (или вместе с союзными кабарями восьми) племён, перечисленных в работе Константина Баргянородного, и вообще родовые, племенные условия в 10 веке, начало сложения территориальной организации, стабилизировавшейся после 1000 года (комитаты и более крупные административные единицы) - всё это неразрешенные проблемы. Бесспорно скудные источники позволяли и позволяют и поныне занять самые диаметрально противоположные точки зрения. Однако, положение это не безвыходно, ведь в нашем распоряжении имеются сведения о древней родовой организации секейев, которая просуществовала с 10 века по 1562 год и представляет собой "окаменелость" структуры венгерского племени. Эта организация, поддерживавшая своеобразные связи с территориальными единицами, делилась на роды, ветви. Она была искусственно создана после обретения родины, но ещё до основания христианского государства. Образцом, вероятно, послужила венгерская племенная, родовая организация, ещё существовавшая в то время. Это тюрко-огузская структура, в которой племя состоит из 6 родов, а каждый род из 4 ветвей. Эта система независима от территориальных единиц. Но всё-таки число родов первоначально соответствовало числу определенных территорий. Таким образом все восемь племен - так как каждое состояло из шести родов - заняло по шесть поздних областей Карпатского бассейна. Поэтому число комитатов времени Св. Иштвана равняется 48. Первоначальные, "племенные" массивы большей частью соответствуют епископатам и территориям, находившимся во владении наследника престола (дукат), о которых упоминал летописец Аноним. Топонимические следы племён и вождей указывают на механизм структуры.